

PORTFOLIO

CECILIE MØRGENSTJERNE LINDHOLT • SVENDEPRØVE • FORÅR 2024

Trykt produkt

GRAFISK DESIGN

4

GRAFIK

7

TYPOGRAFI

9

BILLEDEBEHANDLING

11

Digitalt produkt

GRAFISK PRODUKTIONSFORSTÅELSE

13

Trykt produkt

GRAFISK DESIGN
TYPOGRAFI
GRAFIK &
BILLEDEBEHANDLING

OPGAVE

Indhold og omslag til bogen *På tog til Konstantinopel* udgivet på forlaget Frydenlund og lydbogen hos Mofibo.

Bogen består af skibspræsten, Diderik Tops, komplette rejsejournal indledt med en introduktion om 1700-tallets dramatiske rejse mellem København og Konstantinopel.

Forfatterne, Stefan Torfasons og Dan H. Andersens, er henholdsvis lærer og historiker.

Målgruppen er primært historieinteresserede mænd over 40 år.

TEKNISKE KRAV

Format: 170 x 245 mm.
Hardback med kapitælbånd og læsebånd
Indhold/omslag er 4+0 på coated papir
Satspapir er 4+0 på uncoated papir
Illustrationer, malerier og kort behandles efter regler for historisk dokumentation.
Længde: 216 sider.

PROGRAMMER

InDesign, Photoshop og Illustrator.

Grafisk design

DEN PRIMÆRE MÅLGRUPPE

Alment historieinteresserede læsere.
Oftest mænd over 40 år med en mellem-lang eller en lang videregående uddannelse, f.eks. lærer eller ingeniør.

DEN SEKUNDÆRE MÅLGRUPPE

Historikere og forskere, der bruger Diderik Tops journal som en, nu almen tilgængelig, primærkilde.

VÆRDIORD

- Autentisk
- Kvalitet
- Funktionelt

Afsender

Primært forfatteren Dan H. Andersen som har udgivet over 60 bøger og er kåret som årets faghistoriske forfatter i 2022.
Høj troværdighed.

Budskab

En uvurderlig kilde og førstehåndsskildring fra et dansk flådetogt og den første længere danske beskrivelse af Konstantinopel.
Et historisk dokument.

Medie

Bogen er udgivet af forlaget Frydenlund. Primært som trykt, illustreret hardback. Sekundært som e-bog og lydbog. Historisk faglitteratur.

Modtager

Primært mænd over 40 år med stor købekraft. Interesseret i historie, skibsfart og politik. Vægter historisk troværdighed og kvalitet højt.

Effekt

Informerende.
En større og mere nuanceret forståelse af 1700-tallets danske flåde og diplomati. Brugbar som historisk kilde.

LASWELLS KANYLEMODEL

Ud fra denne model kan man finde den ønskede effekt og være mere målrettet i kommunikationen.

MOODBOARD

Lavet med udgangspunkt i målgruppen, foto af den originale journal samt kort og malerier leveret med manuskriptet.

Moodboardet er retningsgivende for det visuelle udtryk og består af en samling af billeder både fra bogen og fra egen research.

TIDSPERIODE

Da historisk korrekthed er en afgørende faktor i bogen, er dette taget i betragtning gennem alle designvalg.

Stilarter der påvirker designet er:

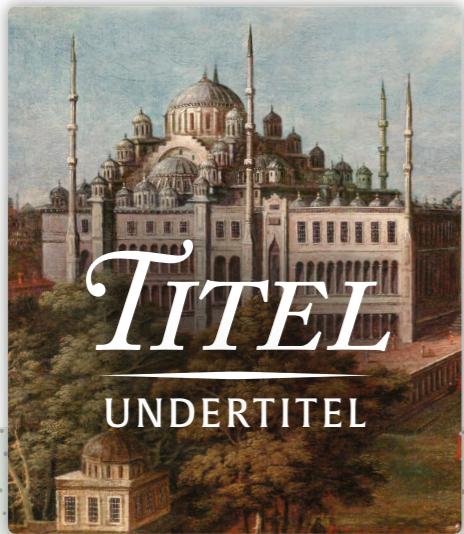
- Rokokostil
- Maritim æstetik
- Orientalisme

Grafisk design

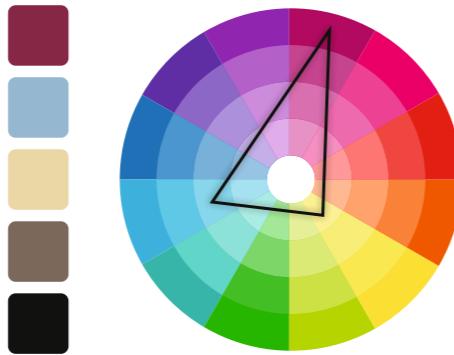
MATERIALEVALG

Bogen blev trykt med hårdt omslag for at imødekomme målgruppen og udtrykke **kvalitet**. Satspapiret skulle indeholde kort i fire farver grundet **praktisk** brugervenlighed. Derudover blev der valgt at tilføje et læsebånd for at bogen skulle minde om en **autentisk** journal.

FARVER

Med reference i stilperioden er der arbejdet med en Triad farvepalette. Rød (royalt og orientalsk) blev brugt til billedetekster, satspapir, kapitælbånd og læsebånd. Blå og sandfarvet blev brugt på kortet til hav og land. De opræder også gennemgående i billeder med hav på papirdokumenterne.

PRIMÆR SKRIFT

Adobe Caslon Pro stammer fra tiden som bogen beskriver, og var meget brugt i denne periode. Skriften er klassisk, elegant, letlæselig og indeholder mange skriftsnit og specialtegn, fx smallcaps, swashstegn og oldstyle tal som skulle bruges i bogen.

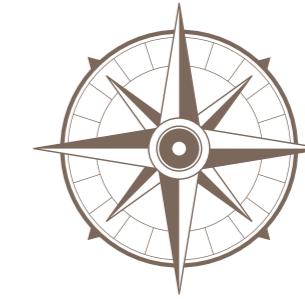
SEKUNDÆR SKRIFT

Alverata er en moderne skrift inspireret af græske tegn. Grundet dens enkelhed skaber den kontrast på trods af at begge fonte har serifer. Skriften fungerer godt i versaler og har en stor x-højde, der gør den ideel til fx billedetekster.

GRAFISKE ELEMENTER

Elementer bliver brugt gennem bogen til at fremhæve den historiske stil. Dog holdt til et minimum for at bevare et seriøst og funktionelt udtryk.

AIDA MODELLEN

Bogen forventes primært at blive solgt i fysiske butikker. AIDA modellen viser køberens oplevelse.

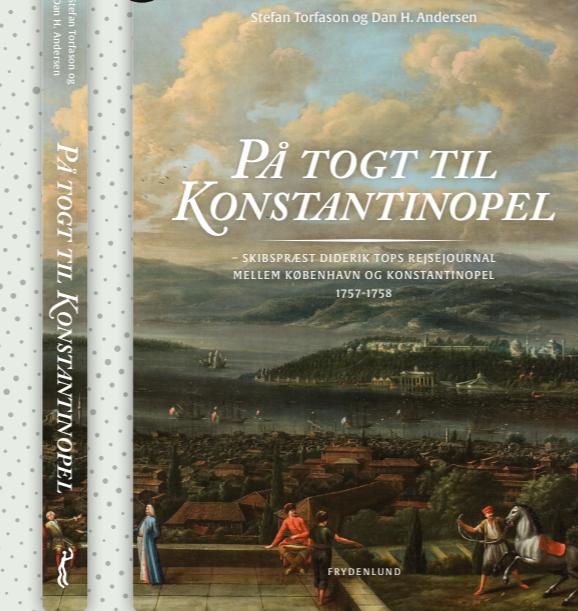
Attention: Medmindre bogen er udstillet, ses ryggen først. Billedet på ryggen skaber opmærksomhed. (1)

Interest: Forsiden ses dernæst og præsenterer bogen. Der skabes genkendelighed med en klassisk centreret komposition og et billede der fungere som et postkort fra Konstantinopel. (2)

Desire: Typisk bladrer kunden i bogen før de ser bagsiden. Her er særligt satspapiret, indholdsfortegnelsen og materialevalget vigtigt. (3)

Action: Hvis kunden når til bagsiden er det typisk bagsideteksten, der skal sælge bogen. Her er læsevenligheden essentiell. (4)

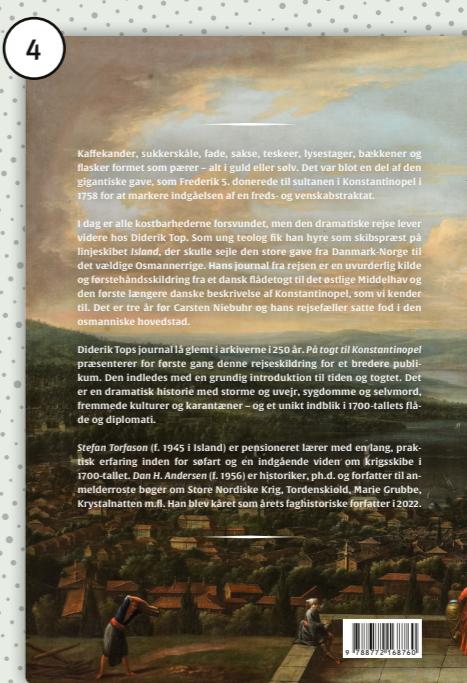
1
2

3

4

Grafisk design

GESTALT LOVENE

Gestalt betyder at mange dele der skaber en helhed, hvor helheden indeholder mere værdi end delene sammenlagt. Kortet fungerer kun hvis alle delene både kan aflæses som en helhed og hver for sig.

Loven om forbundethed

Rutelinierne forbinder rutens mange stop på rejsen. (1)

Loven om lighed

Lighed i formatering gør at lande og byer ikke forveksles.
Lighed i farve gør at land og hav ikke forveksles. (2)

Loven om lukkethed

Kystlinier adskiller land fra hav. Landegrænser adskiller lande fra hinanden. (3)

Loven om Nærhed

Punkt og bynavn i nærhed af hinanden for at indikere sammenhæng. På trods af at landets navn nogle gang overskridt landegrænsen er tilhørsforholdet tydeligt grundet nærhed. (4)

Kort til forsats

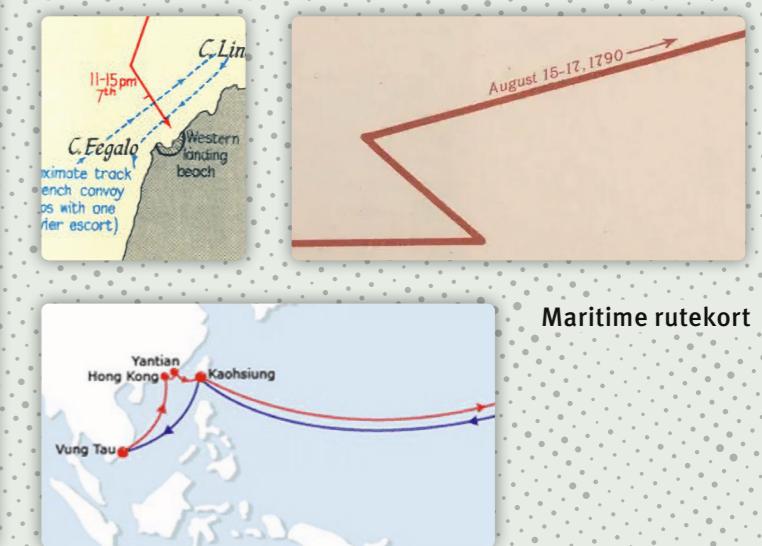

Loven om Figur og Baggrund

De to rutelinier har højere kontrast i farve, stregtykkelse og detaliegrad for at fremhæve ruten fra resten af kortet. (5)

BRUGERRVENLIGHED

På maritime rutekort i farve indikerer rød udrejse og blå hjemrejse. Denne farvekode er bibeholdt for at undgå forvirring. På kort i sort/hvid andendes pile. På dette kort er pile brugt ved datoangivelser. Kompasset og signaturforklaringen skaber yderligere brugbarhed og autencitet. (6).

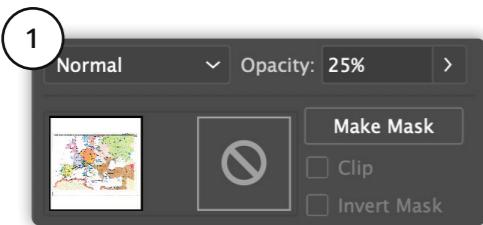
Grafik

RENTEGNING

Bogens for- og bagsats skulle indeholde kort over rejsen til og fra Konstantinopel. Rejsen startede i 1757, derfor skulle kortets landegrænser passe til den tid.

Et kort fra 1748 hvor ruten med datoangivelser var udgangspunktet.

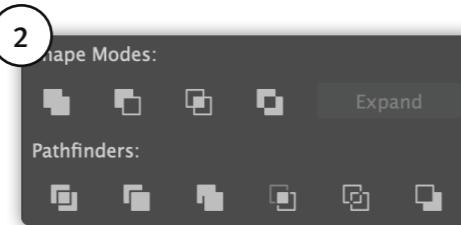
Kortet blev brugt på et referencelag i Illustrator med lav opacitet. (1)

LANDEGRÆNSER

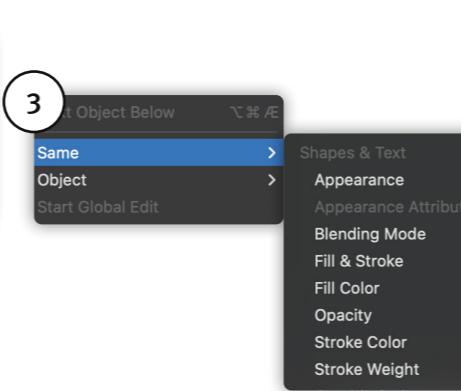
Et kort fra 1714 i vektor format, fundet på Wikimedia Commons dannede base.

For at tilpasse landegrænserne til det modtagede kort, blev en kombination af Pathfinder (2), Shape Builder og Pen Tool brugt.

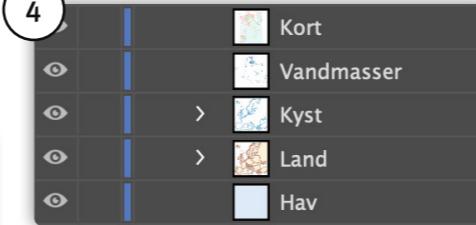
KORREKTUR

Landene i det tilrettede kort blev farvelagt som på referencekortet for at lette korrekturen. Herefter kunne de mange lag håndteres ved hjælp af Select > Same. (3)

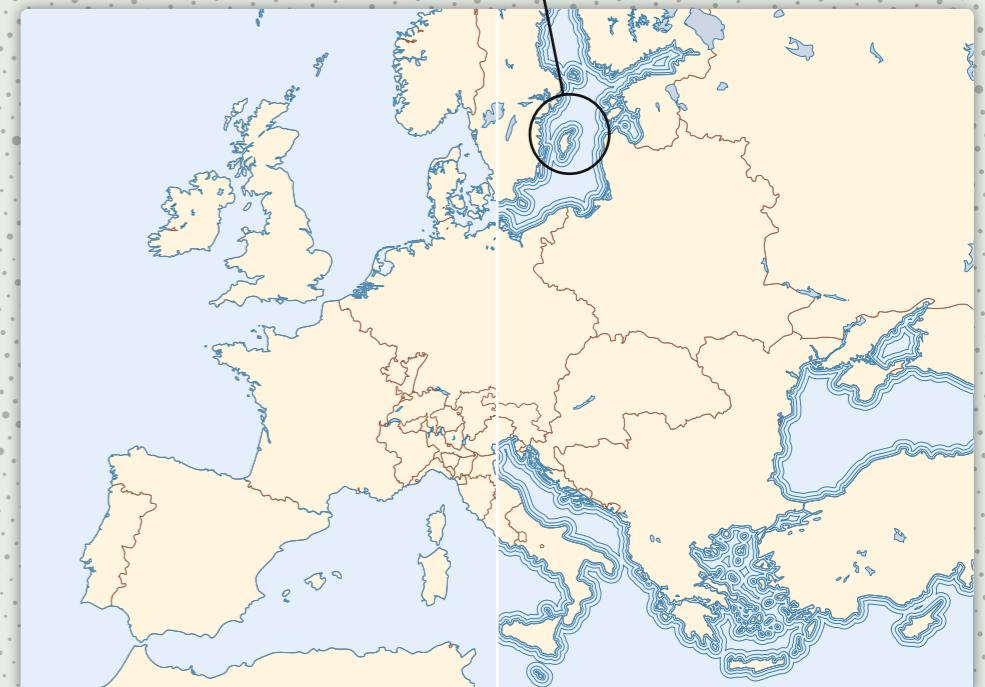
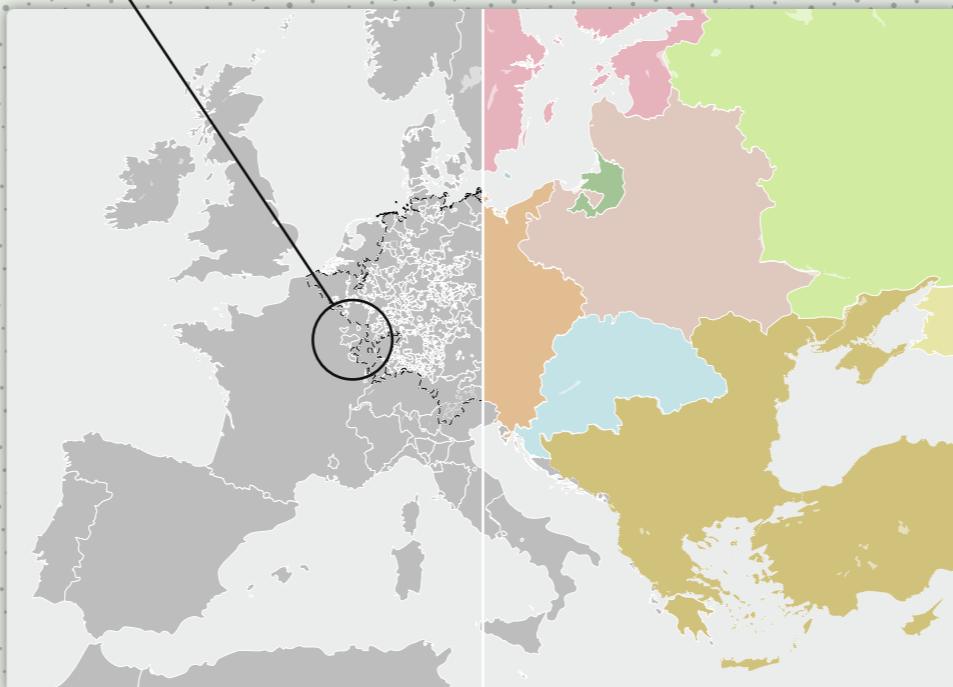
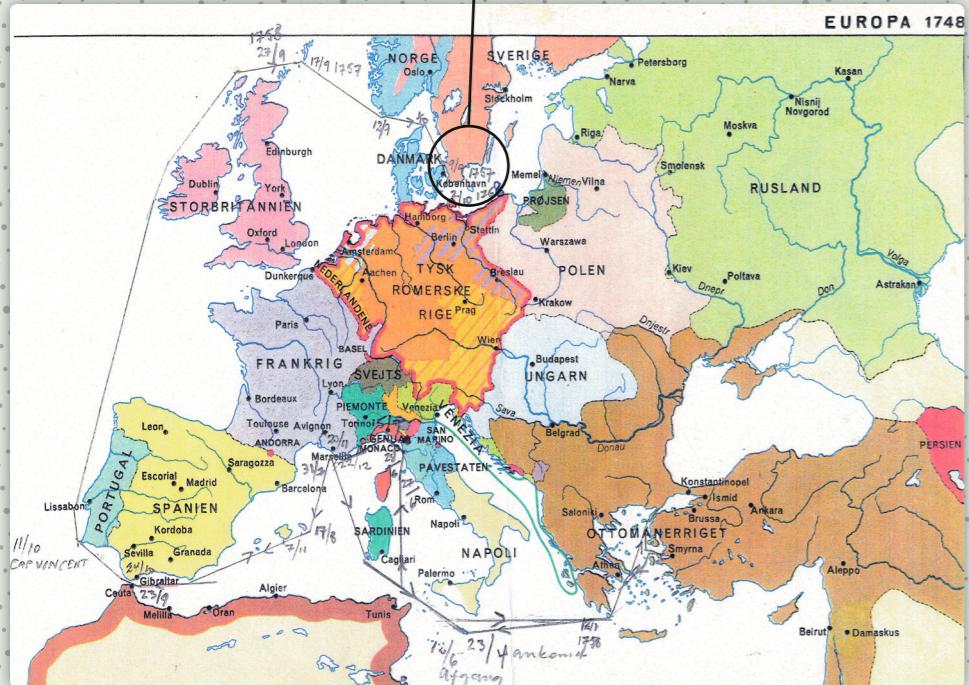
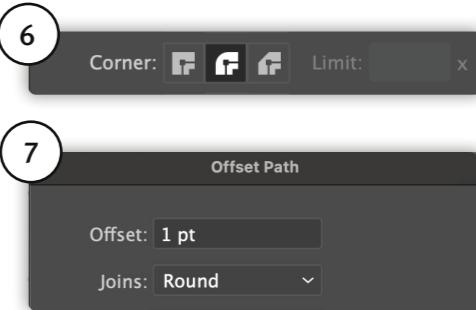
LAGOPBYGNING

Når landegrænserne var korrekte blev lagene (4) grupperet, navngivet og farvelagt (5) efter inspiration fra gamle kort.

KYSTLINJER

Der blev lavet dybdelinier for at fremhæve havet og øge detaljegraden. Dette blev gjort i et nyt havlag hvor alt land var fjernet ved hjælp af Pathfinder. Her blev Stroke (6) sat til Round Join og Offset Path (7) blev brugt til at lave tre forskudte kystlinjer.

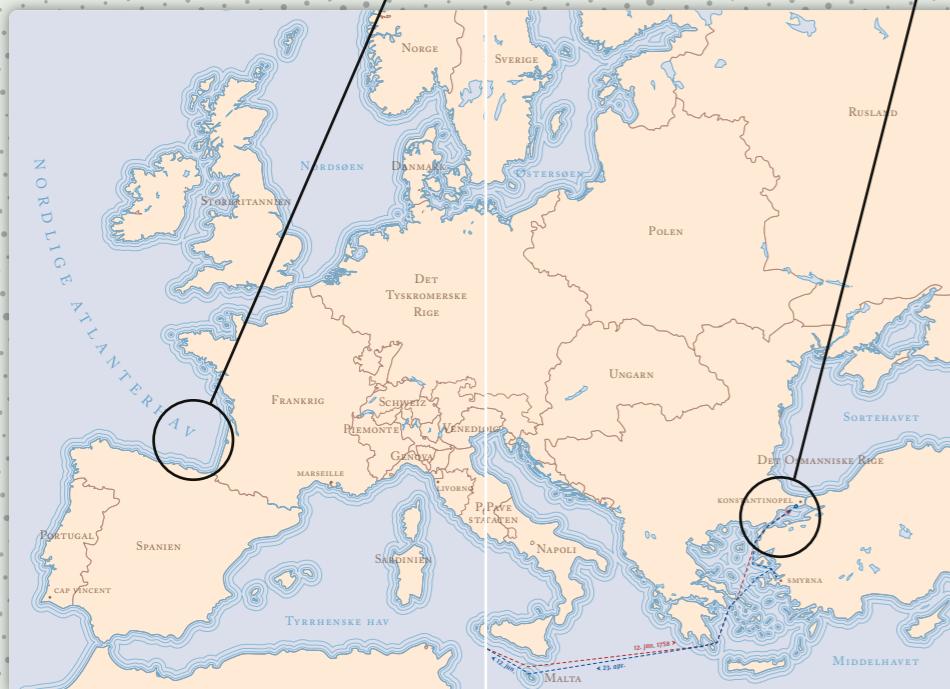
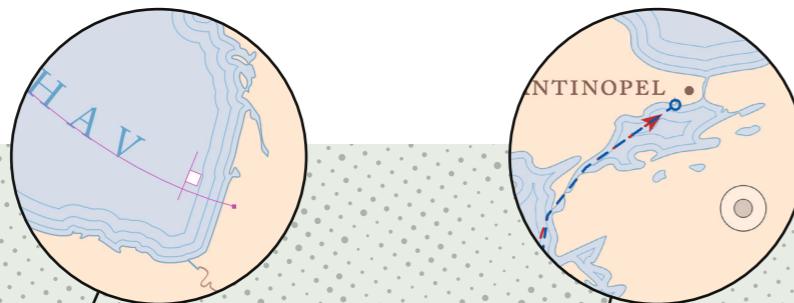
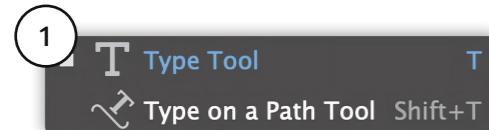

Grafik

TEKST

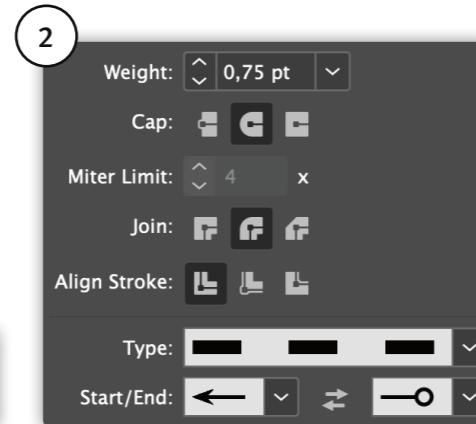
Kortet blev indsat i InDesign, for at tage højde for format og bleed. Kortbeskrivelserne blev lavet her for lettere at kunne lave rettelser i korrekturen.

Teksterne blev lavet i separate tekstdokse. Til den kurvede skrift blev der brugt Type on Path Tool. (1)

RUTER

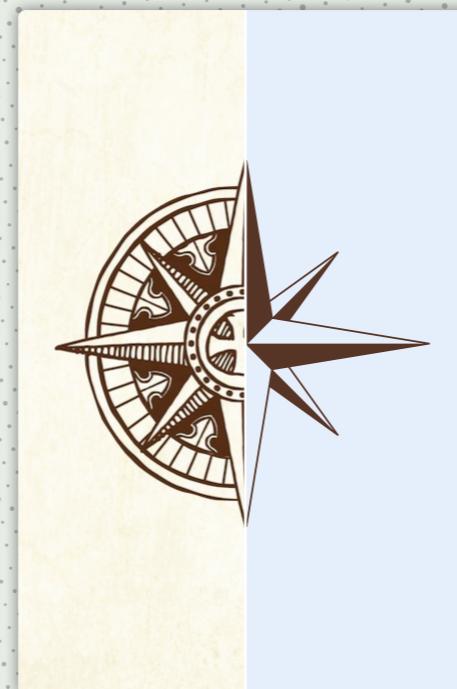
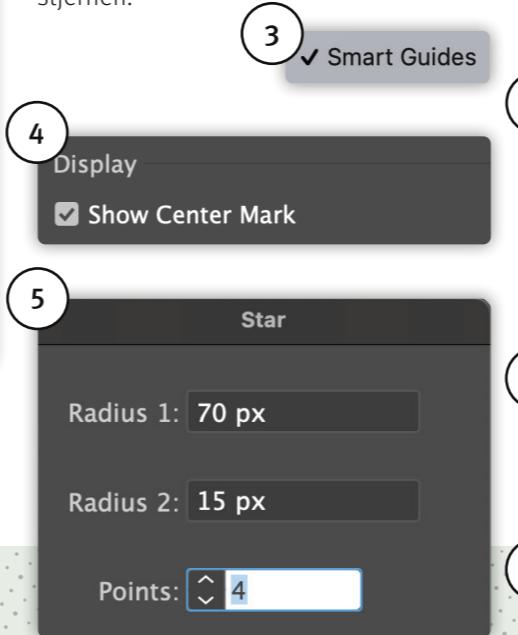
Ruterne blev lavet med Pen Tool med en stiplet Stroke (2) der indikerer start- og slutdestination.

STJERNE

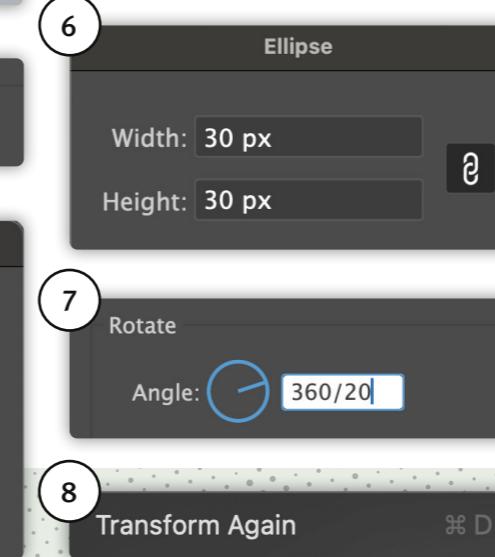
Et tidstypisk kompas med et malteserkors i midten blev brugt som inspiration.

Med hjælp fra Smart Guides (3) og Artboard Options (4), blev Star Tool (5) og herefter Pathfinder brugt til at lave stjernen.

SKIVE

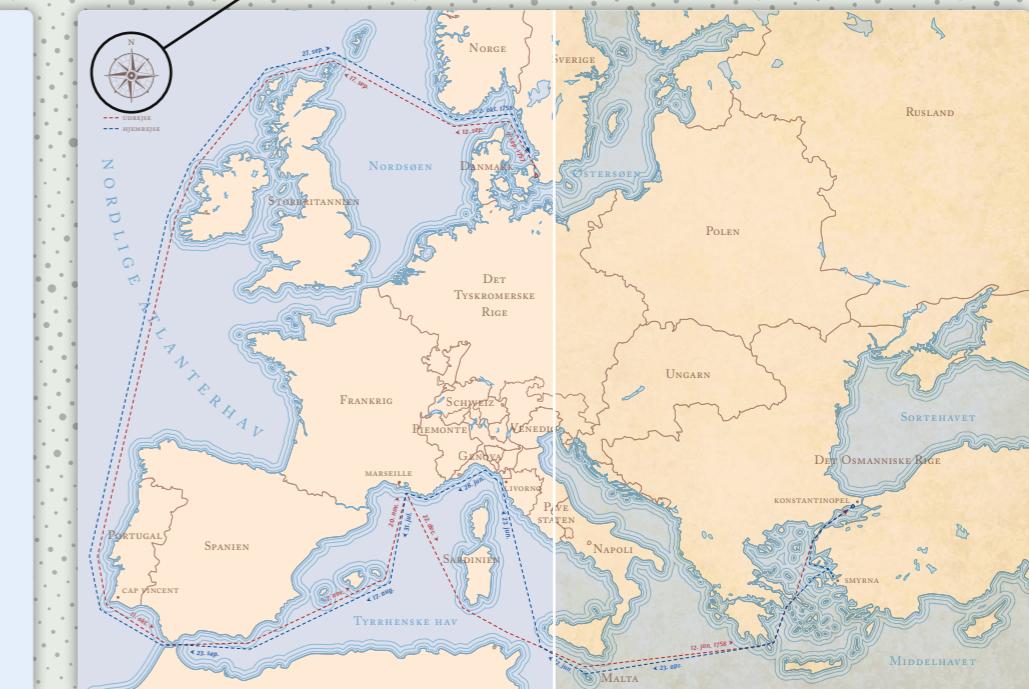
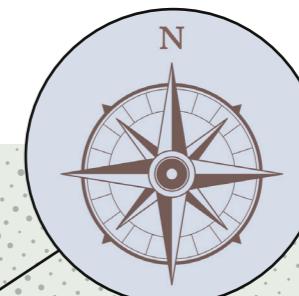
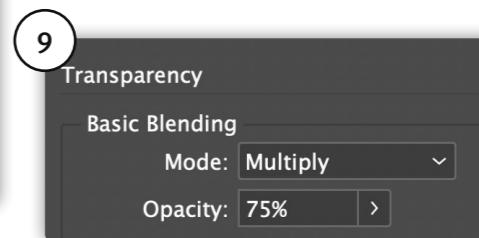
På samme måde blev Ellipse Tool (6) brugt til at skabe kompasskiven. Herefter blev linier fordelt med Rotate Angle (7) og gentaget med Transform Again. (8).

TEKSTUR

Kompasset blev indsat i InDesign med en indikation for nord som passer med resten af teksten.

Til sidst blev der lagt et teksturlag over med en Blending Mode. (9)

Typografi

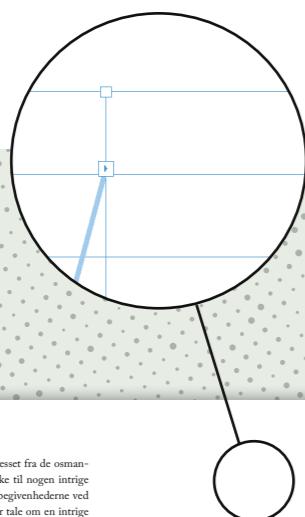
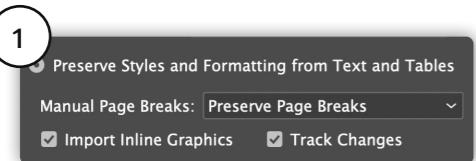
FORMAT

Standardformatet 170 x 245 mm er valgt både af økonomiske grunde men også for at bogen er let håndterbar og samtidig stor nok til at gøre billederne præsentable.

IMPORT

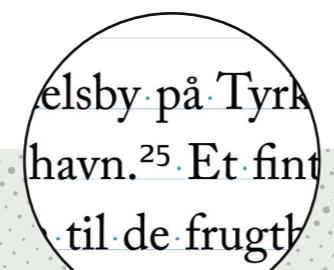
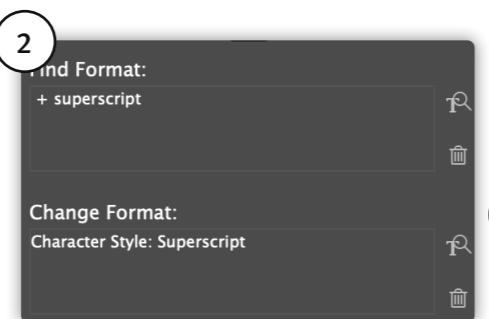
Manuskriptet bliver hentet ind fra Word. Alle redaktørens styles bevares. (1)

Hele manuskriptet indsættes som omløbende tekst, så den er fleksibel i typografierings-, layout- og korrekturprocessen.

FIND AND CHANGE

Inden teksten typograferes, bliver der lavet Character Styles med formateringen Italic og Superscript. Derefter bruges Find and Change til at sikre, at skriftsnit og formateringer i manuskriptet ikke bliver overskrevet (2).

PÅ VEJ HJEM

SMYRNA
Endelig den 27. marts 1758 klokken 6.00 om morgenen gjorde skiben klar til afsædning. Der blev drejet bi ved Seralet for at tage gennem Moltke og kaptajn Gåhler ombord, og det lod vente på sig. Det har sikkert skabt en del irritation blandt officererne, for hvor længe havde vinduet? Forniskelsen blev større, da gesandt Gåhler også kom forbi for at signe farvel på begge skibe. Dagen gik, og først efter 13.30 var Gåhler gået fra bordet. Alle sejl blev sat, men eskaden var nu truet til at nærværende genmed Marmarahavet ved aften- og nattetide.

Hjemrejsejens første dødsfald indtraf altså den første nat i soen. Samtidig med, at man passerede sen Mornora, døde matros Jørgen Jørgensen Lund. Vinden friskede op og blev til storm, som kulminerede ved middagstid den 29. marts, hvor man var nedt til at dreje bi. Lige senere fortsatte sejlslæden dog, og til trods for flængelstørrelsen næde man Smyrna den 30. marts. Dagen efter var det voldsomt, men det kan være moskæn i Pera. Og så er der selvfølgelig midtage og baller, som optager en pen del af pladsen i Diderik Tops beretning og i hans opmærksomhed.

Han rejste til gengang flere kilometer ud ad Det Gyldne Horn og Marmarahavet, og han var med et af skibenes chaloupptur til vandprøvkning i Scutari på den asiatiske side, der nuværende Óskeid. Han besøg i dervishernes moske er svær at stedfest, men det kan være moskæn i Pera. Og så er der selvfølgelig midtage og baller, som optager en pen del af pladsen i Diderik Tops beretning og i hans opmærksomhed.

Lokalt har man sikkert været interesseret i skibenes øvrige officerer med deres flotte uniformer, og Diderik Top kom med som det tynde ol. Måske er det uretfærdigt, men hans meget noje beskrivelser af kostumer og dans slydes måske, at han var benkevarmer. Flådens officerer og kadetter lærte at begå sig på Søkadetakademiet, hvor dans indgik i undervisningen.

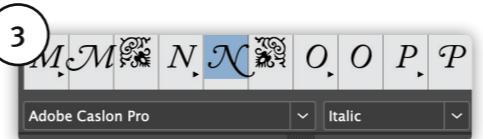
24 Schwachheims indberetning til Wien, den 2. marts 1758. Gesandtskabsarkiv for ambassaden i Konstantinopel, Tørke 2, nr. 34. Hads., Hof- og Staatsarchiv, Wien.

25 Afsnit om Smyrna bygger på Elsøm og Goffmann, 1999.

BRØDTEKST

Skriften Adobe Caslon Pro med fast bagkant er valgt som gennemgående brødtekstschrift i både introduktionen og journalen for at skabe sammenhæng.

Journalens typografering skulle være så tæt på den originale håndskrevne opsætning som muligt. For at efterligne dette og samtidig skabe kontrast til introduktionen er hele journalen sat i kursiv. Skriftens swash-glypher er også brugt som i journalen. (3)

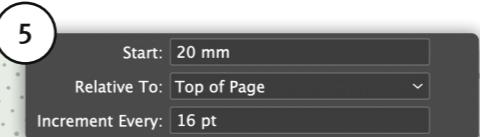
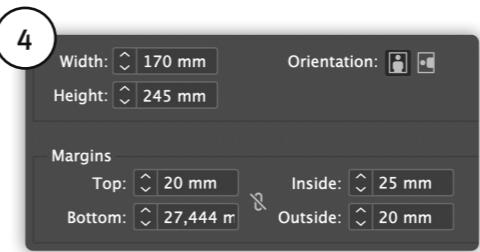

MARGINFORHOLD

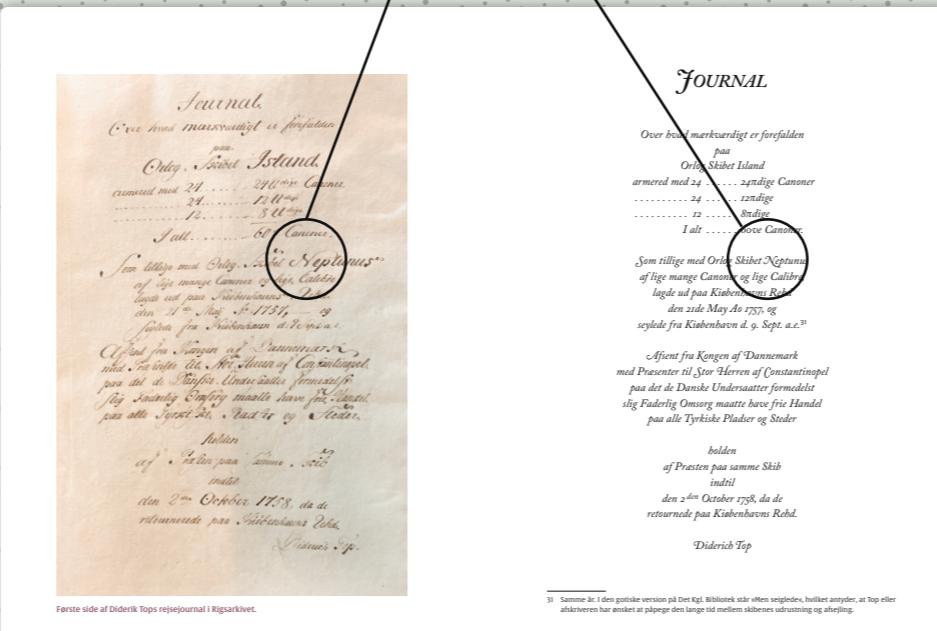
Marginforholdet (4) i bogen blev valgt på baggrund af bogens tykkelse, der nødvendiggjorde en større indermargin for at sikre læsbarheden. Derudover er den også sat sådan at den sikrer en ideel linjelængde på 65 anslag i både regular og kursiv.

GRUNDLINJENETTET

Baselinegrid er sat efter brødtekstens skydning på 11,5/16 samt marginforholdet. (5)

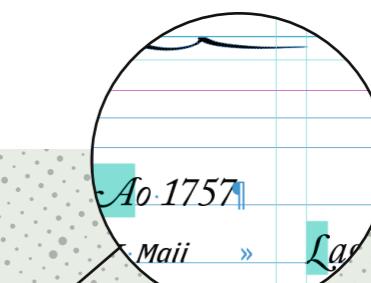
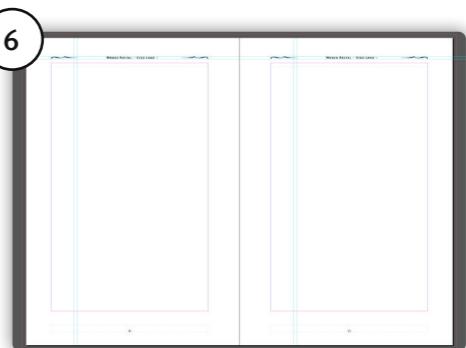
JOURNAL

31 Samme år, i den gotiske version på Det Kgl. Bibliotek står »Men sejlede«, hvilket antyder, at top eller afsnitteven har anset at pålægge den lange tid mellem skibenes udramning og afgang.

PARENTPAGES

Parent Pages med pagina blev benyttet til bogens to dele. Den første til introduktion og den anden (6) med guides til datoangivelser og sidehoved til journalen.

MAJ 1757 • KØBENHAVNS HAVN
Bemandet i alt af Sø Etaten Prima Plana ... 350
Land Etaten 90
Tilsammen bemandet 440

Før det andet Orløg Skib Næptunus var Commandrende Chef Hr. Capitain Henrich Lorentz Fisher.

Subalterne Officerer vare nemlig

af Sø Etaten
Cpt. Lient. Chr. Otto Willars
Cpt. Lieut. Georg Frid. Ulrich
Sec. Lientenant. Lange Hans Lund

Cpt. Lieut. Chr. Ulrich Kaas
Frid. Ernst Horst
Hans Bille

Christoph Lüthen
Gev. Adam Geleb
Ferdinand af
Molke

Cader. Jean Philipp Briand
Frederich Balow
Anton Frid. v. Lützau
Johan Henr. v. Lützau

af Land Etaten
Cpt. Carl Maurice v. Gehler af Cron Printzens

Regiment Chef for Soldatenpon på begge Skibene
Prem. Lieut. Joh. Gott. Weyse af Printz Frid. Regiment

Second Lieut. Joh. Christ. Wieth af Lix. Regiment

Prest. Diderich Top
Sø Matematicus. Chriss. Louw
Obermeister. Joh. Ernst Span
Cahyt Secretair. Henr. Thaulow

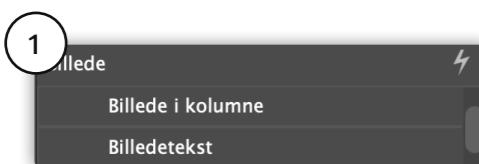
Bemandet i alt af Sø Etaten P. Pl. 340
Land Etaten 90
Tilsammen bemandet 430

9 · Trykt produkt

Typografi

BILLEDPLACERING

Da historiske billeder kun må beskæres begrænset, fx. i tilfælde af bleed, placeres billedeteksten på næste side med en pil formateret som en bullet med samme indryk som brødteksten. Billedetekster og billeder i kolumnen er placeret (grundlinje til x-højde) med Object Style, indstillet med Text Wrap for korrekt luft over og under. (1) Herefter er de grupperet og Anchored til teksten, så de følger den omløbende tekst.

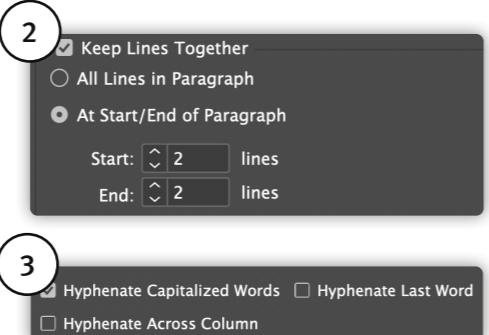

1

Billedet
Billedetekst

OMBRYDNING

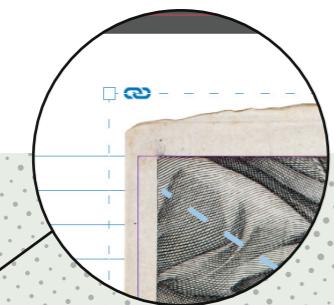
Keep Option (2) er brugt i brødteksten for at undgå horeunger i den omløbende tekst. Klem og spær samt tvungen orddeling er brugt, så siden ikke stumper. Desuden er der brugt Hyphenation Options med dansk orddeling (5-2-3-3) (3).

2

3

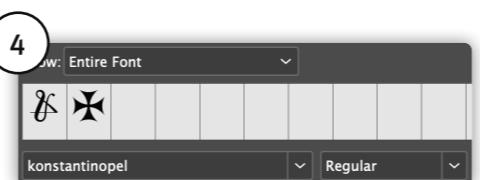
Hyphenate Capitalized Words
Hyphenate Across Column

Oldenborg.
nds og Neptunus
eldte den niårige
jeneste. Vi synes
et ikke ufarligt

SPECIALLAVEDE GLYPHER

For at efterligne den originale journal var det nødvendigt at lave special glypher til bogen (her vist et malteserkors). De blev tegnet i Illustrator så de matchede Adobe Caslon Pro's udtryk. Herefter blev de eksporteret som SVG'er og konverteret gennem fontello.com til en TrueTypeFont-fil som kunne installeres i InDesign. (4)

4

konstantinopel
Regular

Adam Gottlob Moltke i begyndelse af 1750'erne med næsten kongelig værdie som geheimeråd, overhofmarskal, storgoedejér og ridder af Elefantordenen.

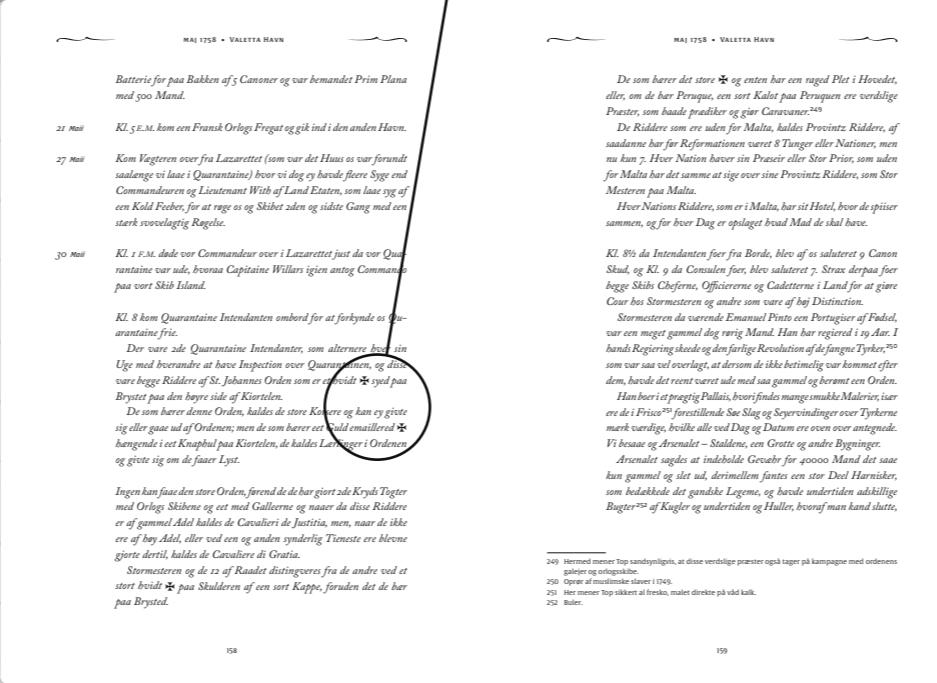
A.G. Moltke var en meget rig og indflydelsesrig mand, men en børnefok af den størrelse var alligevel en tung post på budgettet. Det gælder både budgettet opgjort i penge og det mere ukonkrete, men absolut reelle, som hedder tjenester, der på et tidspunkt skulle betales. Børnenes skulle alle godt i vej, hvilket betød, at pigerne blev standsmæssigt gift og drengene sat på det rette karrierepost. Et karrierevalg var vigtigt, fordi de på den side skulle kunne støtte hinanden i familienets netværk, på den anden side ikke skulle blive konkurrenter eller pådrægt sig mistanke eller misundelse ved at være alt for koncentreret i en enkelt samfundsgren – og de måtte meget gerne blive selvforstørrende hurtigt. For en magtig og indflydelsesrig mand som A.G. Moltke var statstjenesten en nærliggende mulighed som forsørger for drengene, og her var de gengang muligheder militær og administrative.

Adam Ferdinand Moltke blev tidlig bestemt til en karriere til sas. Som femarig blev han solskædt, og derefter gik det slag i slag. Når år gammel blev han sekondlojtnant, i 1760 kaptein, i 1767 kommandørkaptein, kommandør i 1775 og konseilofficer i 1781, hvor 33 år gammel. Ganske vist var Tordenskiold kun 28 år, da han blev udnævnt til kontreadmiral den 30. december 1785, mens Tordenskiold var trods al Tordenskiold, og han steg til top under en krig. Den unge Moltke fik en flor karriere hjulpet på vej af farens protektion og behov for at skaffe sonnen sin egen indkomst tidligt. Kaptenjagten som 12-årig så siges at være en ret god start.

Men Adam Ferdinand Moltke var ikke en fars dreng, som aldrig stod til sas og endte med kors og bånd og sjerner på. Han var efter alt at dømme en dygtig og initiativrig officer, der var med på mange flådeexpeditioner, især til Middelhavet. Det var ikke ufarlig tjeneste. Moltke var med den danske esadrade til Middelhavet under den katastrofale krig mod Alger 1769-1772, og under Den Amerikanske Uafhængighedskrig var han i engelsk tjeneste 1776-1780. I 1783 ledte han et gesandtskab til Middelhavet med linjeskibet Oldenborg.

Adam Ferdinand Moltkes første flådeexpedition var Oldenborg og Neptunus' tog til Konstantinopel 1757-1758. I begyndelsen af april meldte den niårige Moltke sig på Island, hvor han skulle forrette lojntjenesten. Vi synes nok, at det var en ung alder at sende en dreng afsted på et ikke ufarligt

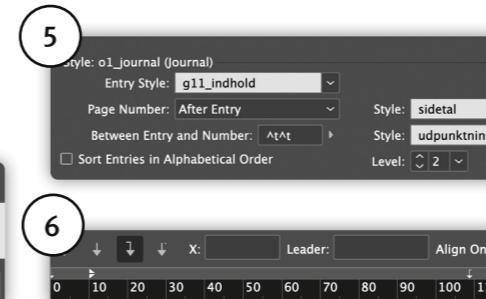
15

158

INDHOLDSFORTEGNELSE

En automatisk Tabel of Contents (5) blev oprettet for at sidetallet løbende kunne opdateres. Udpunktningen er lavet med Tabulator. (6)

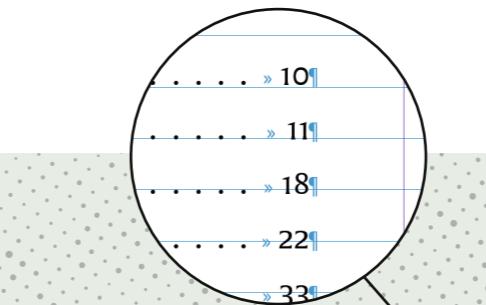

5

Style: o1_journal (Journal)
Entry Style: g11_indhold
Page Number: After Entry
Between Entry and Number: ¶¶¶
Style: sidetal
Level: 2

6

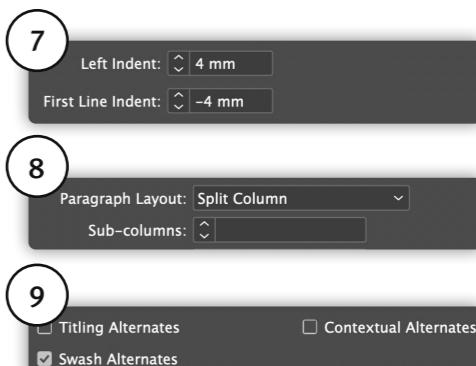

7

REGISTRE

For at bevare et sideantal der kunne deles med 8 eller 16, skulle registrene bag i bogen fylde mindst muligt.

Løsningen var, at de blev opsat i spalter med hængende indrykning (7). Dette blev gjort med Split Column for ikke at påvirke resten af teksten. (8) Swash bogstaverne blev instillet i Open Type Features. (9)

8

9

Titling Alternates
Swash Alternates

ORDFORKLARINGER

MARITIME UDTRYK

Maritime udtryk og navne på skibstyper vises først i Diderik Tops version og stavning, derefter den anerkendte fra håndbøger og samtidige dokumenter.

A

Admirals Flag. Et campagneflag, i stedet for en vimpel, ført på stortoppoen.

B

Barquer. Bark (latin: barca). Dengang en betegnelse for forskellige mindre fartøjer, som foruden selv også kunne drives frem af en vimpel.

Bartasse. Barkasse. En stor skibshård, der både kan sejle og ros med op til 12 sæter årer. Fladbundet og stikker derfor ikke dybt. Elendig sejler, men leverer til f.eks. landgang.

Beslaue sejl. Besl. Sejl betyder, at sjelene bøjs sammen og buntet fast med tvo. Sjelene sælges, til den overflade gørde rå.

Bie de Wind (platysk). Blitewind. Bidevind. Et sejle et sjelik så tæt på vindøjlet som muligt med stort mulig fart.

Bordkammeret. Et særskilt rum, hvor skibets bredlægger blev opbevaret.

Basse Skotter. Basseskotte. En tidligere benævnelse for en kanoner.

C

Campagnen. Den agterste, øverste del af skibet, som kaldes agtergalleriet. Her vejede nærmest alle, også kælderen. En letbygget tomtest, der tæller med gaffelstæv og mesanmasten (den agterste mast).

Caffactere. Kaffatere. At inddrive værk (hamp) i inddele (samlingen) mellem plankerne i akter eller stækkedæningen. Dette blev udført for at tæmme m.m.

D

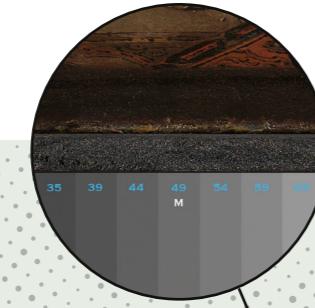
Campagnen. Den agterste, øverste del af skibet, som kaldes agtergalleriet. Her vejede nærmest alle, også kælderen. En letbygget tomtest, der tæller med gaffelstæv og mesanmasten (den agterste mast).

Billedbehandling

KLARGØRING

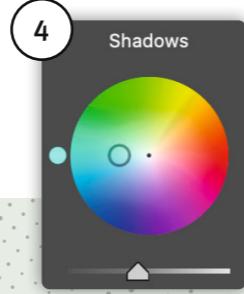
Som forberedelse til farvestyring af malerierne, bliver billedet sat til den korrekte farveprofil, bestemt af trykkeriet. Herefter kan forstyrrende elementer fjernes i et separat lag. Her er der brugt Clone Stamp Tool. (1) For at arbejde ikke-destruktivt bliver lagene dubligeret. Kopierne bliver merged og omdannet til et Smart Object. (2)

- 1 Clone Stamp Tool
- 2 Convert to Smart Object

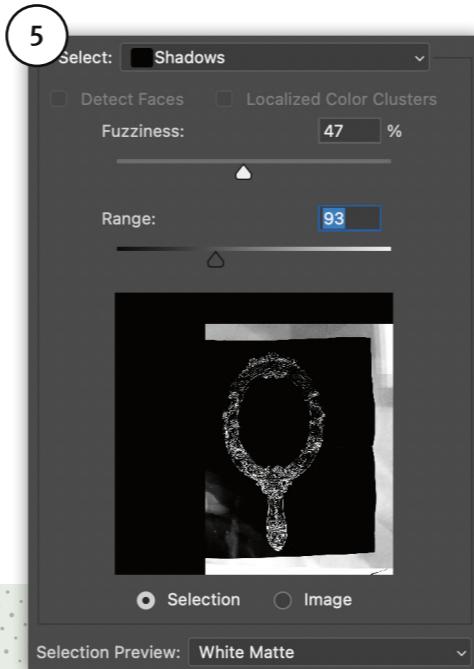
FARVESTYRING

Lys og farver bliver styret i Camera Raw Filter. Her sættes hvidbalancen efter den neutrale grå under maleriet. Da malerierne ikke var renset inden de blev fotograferet, kom de til at fremstå meget røde i skyggerne, når de blev lysnet. (3) Dette blev korrigeret i Color Grading. (4)

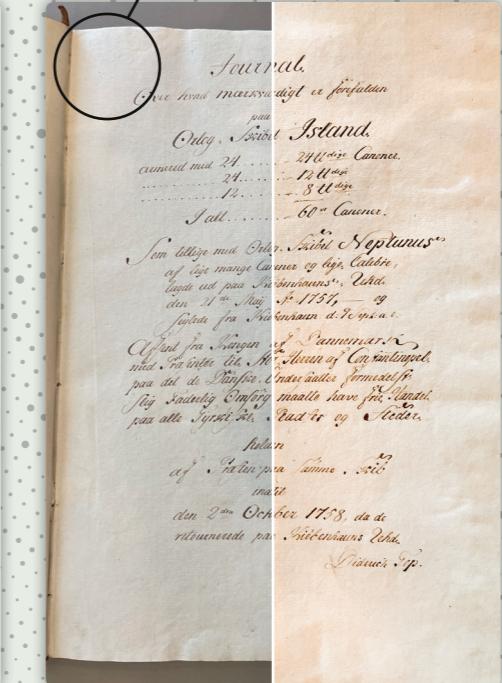
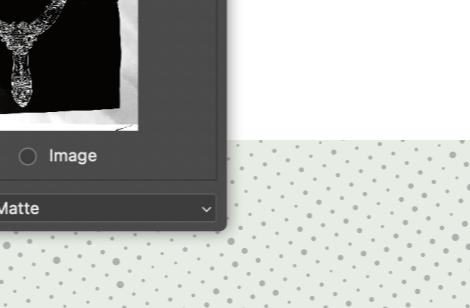
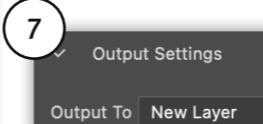
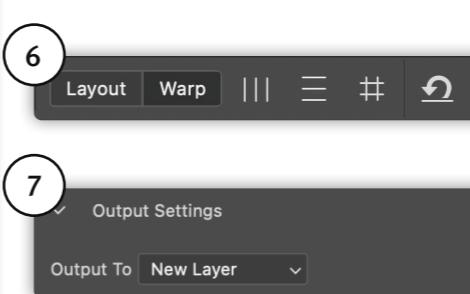
BAGGRUND

For at fjerne forstyrrende folder i dokumenter, blev Select Color Rage (5) brugt til at lave en maske, hvorefter baggrunden blev erstattet med lignende papirtekstur.

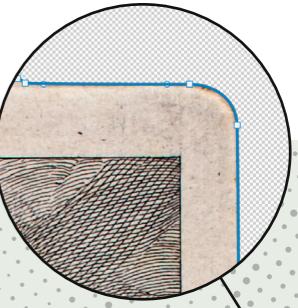
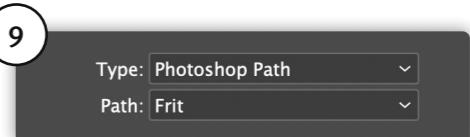
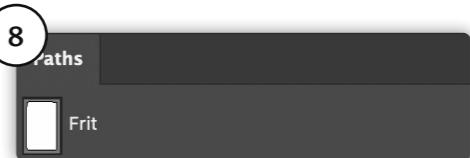
KANTER

Documenter fotograferet i forvrænget perspektiv, blev rettet op med Perspective Warp. (6) I tilfælde af manglende bleed eller forstyrrende kanter blev Content-Aware Fill brugt. For at arbejde ikke-destruktivt, sættes Output settings til New Layer. (7)

FRITLÆGNING

Nogle dokumenter præcenterede sig bedst fritlagte. En selektion blev lavet med Pen Tool. Herefter blev den gemt og navngivet i Paths (8) for at kunne bruges som Clipping Path (9) i InDesign.

Digitalt produkt

GRAFISK
PRODUKTIONS-
FORSTÅELSE

OPGAVE

Konvertering af bogen *Sorøkatastrofen* fra trykformat til e-bogsformat. Udgivelse på Kriminalforlaget.

Sorøkatastrofen er en dokumentarisk fortælling om den dengang værste togulykke i Danmark siden 2. Verdenskrig..

Jakob Olling er webjournalist på TV2 ØST og forfatter.

Målgruppen er primært togentusiaster.

TEKNISKE KRAV

E-bogen udgives som Reflowable EPUB. Den indeholder billeder og vektor modeler i farve.

PROGRAMMER

InDesign, Photoshop og EPUB-læser

Allerede tidligt på eftermiddagen begynder arbejdet med at få jernbanesporene ryddet og få togdriften i gang igen.

Omkring frokosttid ankommer den unge ingeniør Bo Haaning til ulykkesstedet. Han er ansat ved DSB i Fredericia, men er på Sjælland for at deltage i et møde. Han er taget afsted dagen før mødet. Ellers ville han nok have været med ulykkestøget, fortæller han.

Bo Haaning er i dag souschef for Havarikommissionen, hvor han er leder af jernbaneenheden. Han ender på ulykkesdagen med at få ledelsen af en redningskran – ikke den store kranvogn, men derimod den mindre, der er ankommet fra Jylland.

– Der skal være en ingeniør, der er leder af de store hjælpevogne, og da de sender kranen fra Fredericia derover også, så beder de mig om at tage ledelsen af den. Det er nu en ret let opgave. Folkene på vognen har arbejdet på

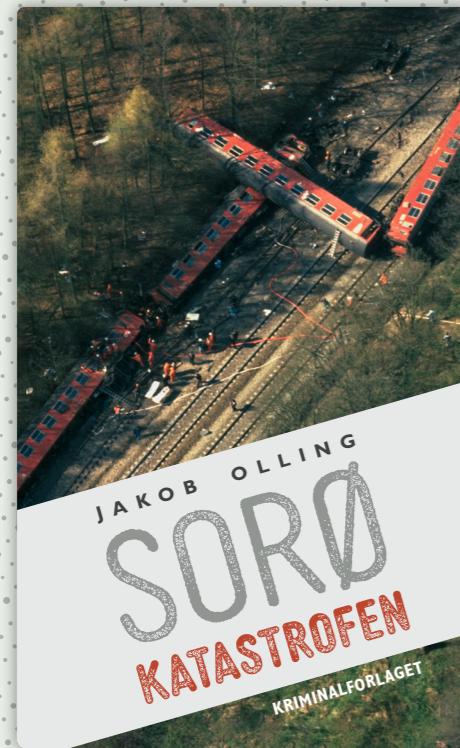
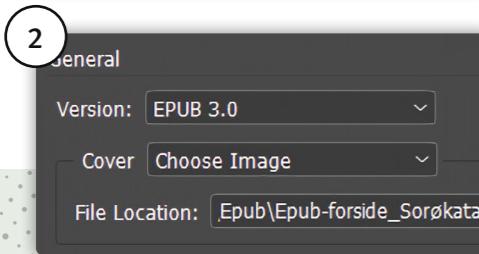
Page 165

9 pages left in this chapter

Grafisk produktionsforståelse

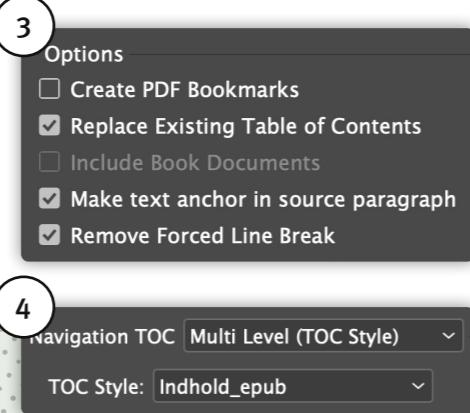
FORSIDE

Før forsiden til EPUB-filen kan linkes, skal den konverteres til den korrekte oplosning i Photoshop ved at vælge Resample. (1) Herefter kan forsiden i jpeg-format vedhæftes i eksporten (2).

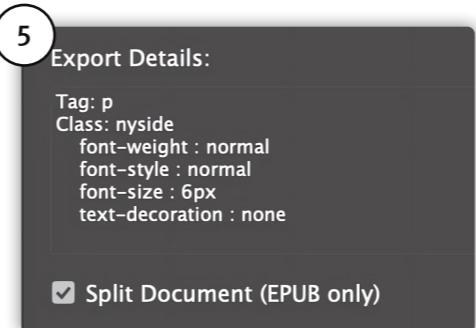
INDHOLDSFORTEGNELSE

Der bliver lavet en ny Table of Contents uden pagina til EPUB, som erstatter den eksisterende og der opretters hyperlinks til kapitlerne i e-bogen, så de bliver klikbare. (3) Den nye TOC vælges i eksporten. (4)

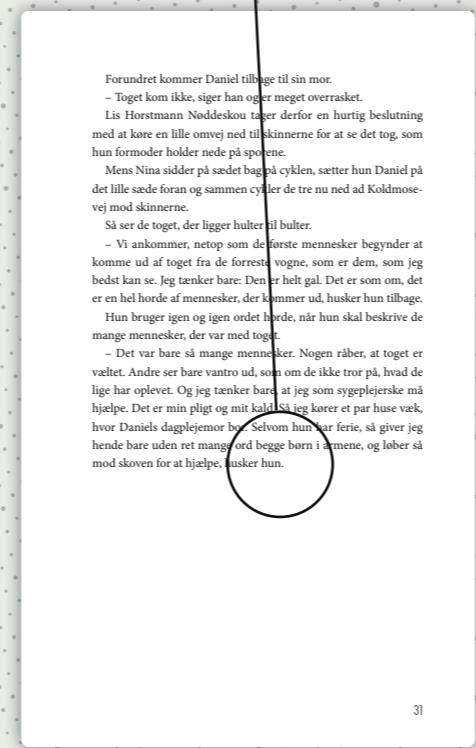

SIDESKIFT

I den trykte bog bliver der brugt en Paragraph Style ved navn „nyside“ ved hvert kapitelstart. I eksporten bliver denne Style sat til Split Document (5). Desuden bliver der sat et Page Break andre steder for at dele.

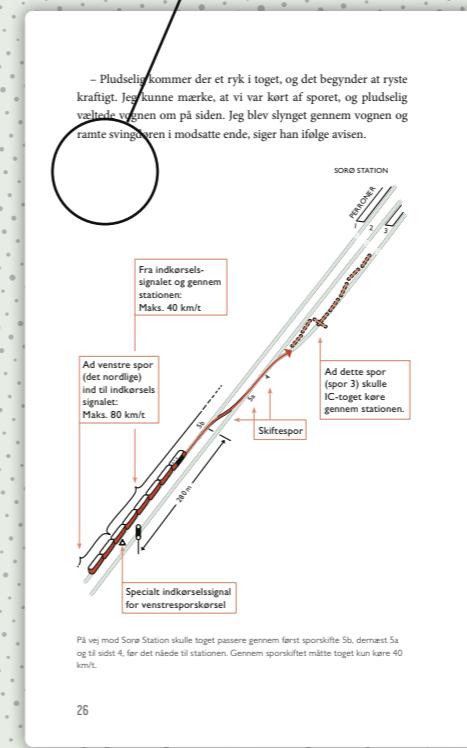
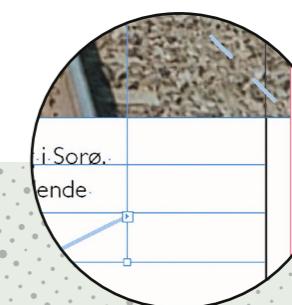
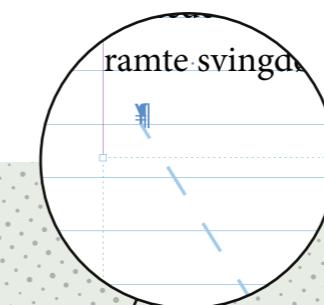
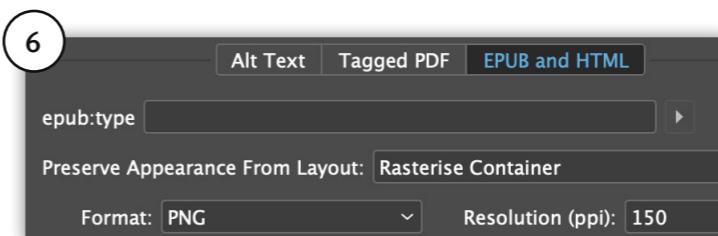
Selvom hun
ord begge børn i a
usker hun.

BILLEDER OG GRAFIK

Alle vektormodellerne i bogen bliver omdannet til billeder ved at gruppere og vælge Rasterize Container for at bevare deres udseende i XHTML. (6)

For at billeder og grafik kan følge med teksten, skal de forankres på et tomt returtegn.

BILLEDETEKSTER

Billedtekster der er sat i separate tekstbokse, grupperet med billedet, bliver rasteret i eksporten. Derfor sættes de ind i den omløbende tekst efter det tilhørende forankrede billede så de bevares som tekst.

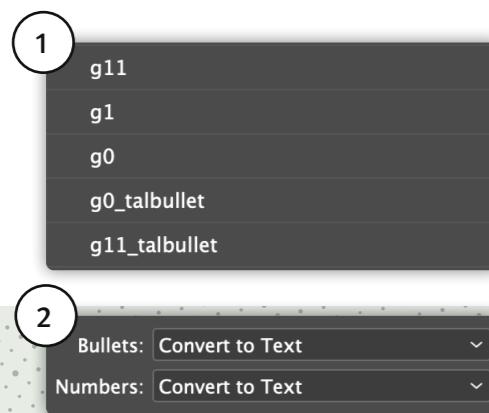
Grafisk produktionsforståelse

STYLING

White Space, dobbelt mellemrum og tomme returer mm. skaber problemer eller virker ikke i xhtml, derfor skal alt luft indgå i stylingen, og tekten skal renses for problematiske tegn.

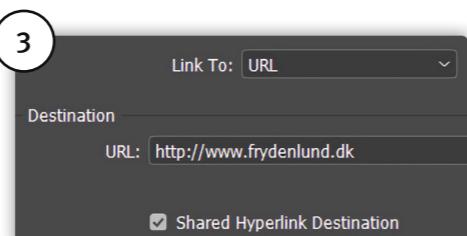
Al tekst skal styles til EPUB og Overrides bliver ikke taget med. Endvidere skal navne på Styles skrives, så de er xhtml-venlige. (1)

Det er også vigtigt at vælge at konvertere bullets og nummerering til tekst i eksporten, så det kan forstås i xhtml. (2)

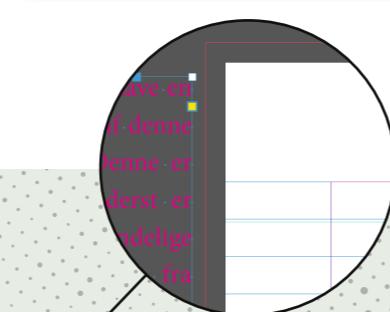
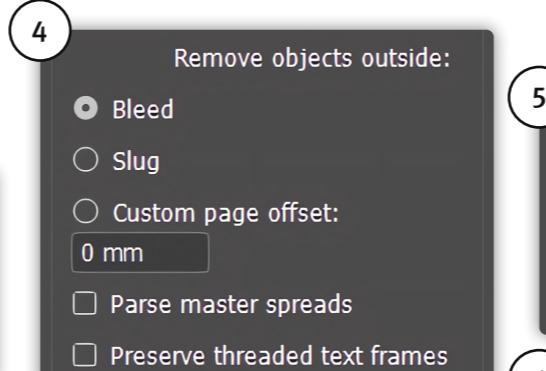
HYPERLINKS

Ved brug af Hyperlinks bliver teksten gjort klikbar ved at oprette fx et Text Anchor, som refererer til et andet sted i bogen, eller en URL som refererer til en hjemmeside. (3)

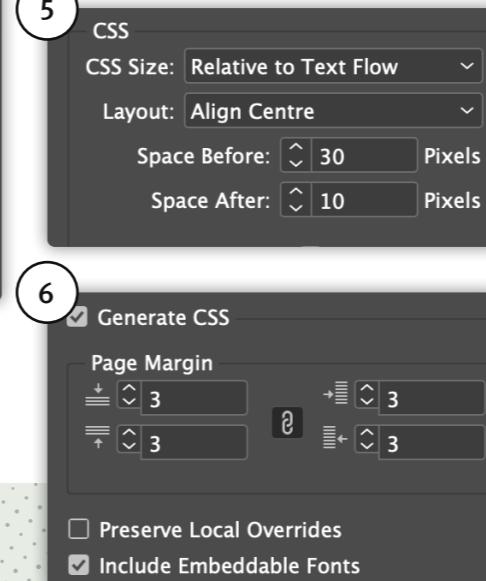
OPRYDNING

Løse elementer der ligger uden for bleed havner i slutningen af EPUB filen. Disse fjernes ved hjælp af et Script (4) ved navn; CleanupPasteboard.

CSS

I eksporten vælges CSS-regler for, hvordan luften skal fordeles, når teksten bliver gjort dynamisk. Her vælges både luften til objekter (5) og sidemarginer (6).

METADATA

For validering af EPUB-filen tilføjes metadata i eksporten (7). Herefter testes filen i en EPUB-læser for fejl.

